Van stappenplan Wet zorg en dwang naar maatwerk in dialoog

Geplaatst op 9 januari 2023

Veldpartijen brengen gezamenlijk advies uit over verbetering Wet zorg en dwang

Een brede coalitie van 17 beroepsverenigingen, cliëntenorganisaties en brancheorganisaties uit de ouderenzorg en gehandicaptenzorg heeft het voorlopige advies ter verbetering van de Wet zorg en dwang (Wzd) definitief vastgesteld. Ook LOC ging akkoord met dit voorlopig advies, met brede consensus na raadpleging van cliëntenraden en deelnemers aan de radicale vernieuwingsbeweging. Het definitieve advies 'Van stappenplan naar maatwerk in dialoog' is aangeboden aan Conny Helder, minister voor langdurige zorg. De minister liet bij voorbaat weten dat zij een breed gedragen advies zwaar zal laten meewegen bij de besluitvorming over wijziging van de Wet zorg en dwang.

Maximale vrijheid en veiligheid

Sinds 2020 is er de Wet zorg en dwang (Wzd). Deze wet heeft als doel dat mensen die zorg krijgen maximale vrijheid en veiligheid ervaren. Haast iedereen is het eens met de bedoeling van de wet. Maar er is ook veel kritiek op hoe de wet in de praktijk werkt. Zorgorganisaties (ook binnen de beweging radicale vernieuwing) en cliëntenraden geven aan dat er erg veel administratie is. Vooral bij het stappenplan in de wet. En als cliëntenorganisaties zien we dat de rechtspositie van de mens die zorg nodig heeft beter kan. De branche-, beroeps- en cliëntenorganisaties in de ouderenzorg en gehandicaptenzorg hebben afgesproken gezamenlijk tot verbetervoorstellen voor de Wet zorg en dwang te komen. LOC is daar één van de partners bij.

Na intensieve overleggen hebben de gezamenlijke branche-, beroeps- en cliëntenorganisaties in september een voorlopig advies aangeboden aan de minister. Uit een raadpleging onder cliëntenraden en deelnemers aan de vernieuwingsbeweging bleek breed consensus te zijn voor het advies. Als positieve punten werden de wijzigingen in het stappenplan en de versterking van de positie van de cliënt genoemd. Ook is er veel

waardering voor de verminderde bureaucratie. Wel waren er nog zorgen of bijvoorbeeld de bureaucratie echt minder wordt. We hebben deze zorgen meegegeven bij het voorlopige advies. Inmiddels hebben de gezamenlijke partijen het voorlopige advies definitief vastgesteld: de informatie uit de wetsevaluatie gaf geen aanleiding om het advies te wijzigen.

Definitief advies verbetering Wet zorg en dwang

Hieronder lees je de belangrijkste verbeterpunten in het definitieve advies:

Maatwerk

Het advies spitst zich toe op de procedure die gevolgd moet worden als een cliënt zich verzet tegen zorg in het zorgplan. Die zorg kan noodzakelijk zijn om te voorkomen dat de cliënt zichzelf of anderen ernstig benadeelt. De veldpartijen stellen voor deze procedure – het zogeheten stappenplan – te wijzigen, zodat meer ruimte ontstaat om individuele keuzes te maken. Bijvoorbeeld door per cliënt te bepalen wanneer beoordeeld wordt of het noodzakelijk is de periode waarin onvrijwillige zorg wordt verleend te verlengen. De huidige beoordelingstermijn van drie maanden, zal volgens het advies alleen in uitzonderingsgevallen van toepassing zijn. Wel blijft ongewijzigd dat altijd uiterlijk binnen zes maanden een evaluatie moet volgen over de noodzaak om zorg met dwang voort te zetten. Ook krijgen zorgorganisaties meer ruimte om keuzes te maken bij de inzet van deskundigen. Raadpleging van deskundigen is nodig, zowel bij het opnemen van zorg met dwang in het zorgplan als bij de afweging die wordt gemaakt als besloten wordt over verlenging van de onvrijwillige zorgverlening.

In dialoog

Om maatwerk te kunnen leveren, is de dialoog tussen zorgverlener en de cliënt en zijn vertegenwoordiger essentieel. Om de positie van de cliënt en zijn vertegenwoordiger in die dialoog te versterken, stellen de veldpartijen onder andere voor om de cliënt en zijn vertegenwoordiger de mogelijkheid te geven een second opinion te vragen. Ook stellen de veldpartijen voor de cliënt en zijn vertegenwoordiger de mogelijkheid om zélf het initiatief te nemen om ter discussie te stellen of voortzetting van zorg met dwang noodzakelijk is. De veldpartijen adviseren bovendien om al bij de voorbereiding van de evaluatie van het zorgplan de cliënt en zijn vertegenwoordiger gelegenheid te geven een rol te spelen. Bijvoorbeeld door aan te geven hoe je zorg met dwang kunt voorkomen.

Veldpartijen

Het advies 'Van stappenplan naar maatwerk in dialoog' is onderschreven door:
– de cliëntenorganisaties LOC, Ieder(in), LSR, KansPlus en Alzheimer Nederland;
– de beroepsverenigingen Verenso, NVAVG, V&VN, NVO en NIP;
– de brancheorganisaties ActiZ, VGN en een coalitie van aanbieders van kleinschalige zorg, bestaande uit: Zorgthuisnl, de Federatie Landbouw en Zorg, BVKZ, SPOT en SOLO Partners.

Meer weten?

- Download het definitieve advies 'Van stappenplan naar maatwerk in dialoog'
- Download de aanbiedingsbrief van het advies
- Bekijk de informatie van LOC voor cliëntenraden over de Wet zorg en dwang
- Lees verder over de evaluatie van de Wet zorg en dwang en de Wet verplichte ggz
- Op dwangindezorg.nl vind je algemene informatie over de Wet zorg en dwang en Wet verplichte ggz.

Aan de slag met zorg met dwang:

Zorg met dwang is een ontzettend belangrijk thema. Nemen we vrijheid echt als vertrekpunt, en wat is vrijheid dan? Voor de een betekent vrijheid iets anders dan hoe de ander daaraan invulling geeft. Hoe snel sluipen er gewoontes of zelfs 'huisregels' in de dagelijkse gang van zaken, terwijl deze feitelijk de vrijheden van mensen beperken? LOC heeft informatiemateriaal rondom dit thema ontwikkeld en regelmatig organiseren wij bijeenkomsten waarbij we over deze thema's in gesprek gaan.

- Bekijk de informatie van LOC voor cliëntenraden over de Wet zorg en dwang en Wet verplichte ggz
- Bekijk ook de serie mini-documentaires 'Vrijheid, veiligheid en levensgeluk'.
- Lees verder over "Ruimte voor dementie"

Dit bericht werd eerst geplaatst op 16 september 2022, laatste update 9 januari 2023

Meer artikelen over de thema's met trefwoorden:

Thema's: Belangenbehartiging, Wet medezeggenschap (Wmcz), Adviesonderwerpen van de cliëntenraad, Kwaliteit van de verpleeghuiszorg, Vrijheid en veiligheid
Trefwoorden: belangenbehartiging, politiek en beleid